

Nemzetpolitikai összefoglaló

2016. 24. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

A diaszpóra magyarsága egyre növekvő súllyal vesz részt a nemzetpolitika építésében

A diaszpóra magyarsága egyre növekvő súllyal vesz részt a nemzetpolitika építésében - mondta Grezsa István kormánybiztos a Kőrösi Csoma Sándor-program idei ösztöndíjasainak képzését megnyitva szerdán Budapesten. Grezsa István kiemelte: a Kőrösi Csoma Sándor- és a Petőfi Sándor program 150 ösztöndíjasa közül 130 új résztvevőként kapcsolódik be a munkába. Úgy fogalmazott: már negyedik alkalommal indítják el a programot, és mindig azzal a reménnyel, hogy minden ösztöndíjasuk helyt áll ott, ahová küldik. A déli féltekére utazókhoz fordulva elmondta: a dél-amerikai, az ausztrál, és az új-zélandi magyar közösségek elsősorban emigráns közösségekből alakult ki, ugyanakkor az elmúlt 25 évben elkezdett átrajzolódni az életük. Nagyon sokan a jobb megélhetés miatt, vagy akár tanulmányi céllal utaznak ki ezekre a területekre - mutatott rá. Hozzátette: az a feladat, hogy ezekből a közösségekből ugyanolyan magyar közösségeket kovácsoljanak, mint a Kárpát-medencében. Hangsúlyozta: a magyar nemzetpolitika egységesen tekint a világban élő magyar közösségekre, s napjainkban a diaszpóra magyarsága egyre növekvő súllyal vesz részt a nemzetpolitika építésében.

Sikeres a magyar szereplés

Gratulációját fejezte ki Semjén Zsolt nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes a vasárnapi romániai önkormányzati választásokon induló magyaroknak az elért eredményekért. A kormányfő helyettese az idei Kőrösi Csoma Sándor- és Petőfi Sándor-program zárókonferenciáján, hétfőn Budapesten kiemelte: a voksoláson több mint 200 magyar jelölt szerzett polgármesteri tisztséget. Semjén Zsolt külön gratulált a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) sikeréhez, jelezve, hogy Székelyföld két legnagyobb városában, Csíkszeredában és Sepsiszentgyörgyön nagy győzelmet arattak. Azt mondta: ez azért is fontos, mert Romániában egyre brutálisabb magyarellenesség tapasztalható, és az igazságszolgáltatáson keresztül zaklatják a magyarságot. Nyilvánvalóan a megfélemlítés volt a cél, hogy ne induljanak el a magyar jelöltek a helyhatósági választáson - tette hozzá. Gratulált a bátorságukhoz, és egyúttal nagy történelmi sikernek nevezte, hogy Szatmárnémetit sikerült "visszaszerezni", ott ismét magyar polgármester lesz.

A Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára, Potápi Árpád János is gratulált a 2016. június 5-i, romániai helyhatósági választásokon induló magyar jelöltek választási sikereihez: „Az ideiglenes eredmények arról tanúskodnak, hogy stratégiai fontosságú helyeken erősödött a magyarság önkormányzati jelenléte. Ezek közül kiemelkedik Szatmárnémeti, ahol Kereskényi Gábor személyében újra magyar polgármester kapott bizalmat. Tekintettel a romániai politikai légkör belső feszültségeire, az anyanyelv-és

szimbólumhasználatában korlátozott erdélyi magyarságot érő napi kihívásokra, kiemelten fontos a hangsúlyos jelenlét a különböző döntéshozó szinteken. Külön elismeréssel adózunk azon önkormányzati vezetőknek, akik a koncepciózusnak tűnő hatósági meghurcoltatásuk ellenére vállalták a megmérettetést, és elnyerték a választók bizalmát. Bízunk abban, hogy a mostani eredmények hozzájárulnak a magyar-magyar kapcsolatok elmélyítéséhez, a nemzet határokon átívelő egyesítéséhez”.

RMDSZ-es megelégedettség a választások után

Kelemen Hunor szerint a vasárnapi önkormányzati választások egyelőre nem hivatalos eredményei azt igazolják, hogy az RMDSZ „azonos hullámhosszon van” a választókkal. A szövetség elnöke hétfőn kolozsvári sajtótájékoztatón foglalta össze az alakulat eredményeit. Elmondta, az eddig ismert eredmények szerint az RMDSZ-nek a négy évvel ezelőttihez képest alacsonyabb részvétel ellenére is sikerült megőriznie vezető szerepét az erdélyi magyar politikai szervezetek között: 196 polgármesterjelöltje szerzett mandátumot, és további 7–8 olyan független vagy a Magyar Polgári Párthoz (MPP) tartozó jelölt van, akit az RMDSZ segített győzelemhez. Kelemen Hunor azt is hozzátette, hogy a szövetség szinte mindenütt növelni tudta önkormányzati képviselőinek számát. Közölte, Maros és Szatmár megye tanácsában is az RMDSZ-é a legnagyobb frakció, ezért jó esély mutatkozik arra, hogy e megyékben az alakulat jelöltjét válasszák meg az önkormányzat elnökévé. Fontosnak tartotta ugyanakkor, hogy Bihar, Szilágy és Brassó megye önkormányzatában sem lehet többséget kialakítani az RMDSZ frakciója nélkül. Abbéli reményének is hangot adott, hogy Horváth Anna Kolozsvár alpolgármestereként folytathatja munkáját. Kijelentette: a helyi koalíciós lehetőségekről szerdán Bukarestben tárgyal az RMDSZ elnöksége, a döntéseket pedig szombaton Kolozsváron fogja meghozni a Szövetségi Állandó Tanács. Hozzátette, a koalíciós megállapodásokat mindenütt a helyi igényekhez és lehetőségekhez igazítják, nem lesz egyetlen országos koalíciós partner. Kelemen a választók által is visszaigazolt jó döntésnek tartotta, hogy a szövetség kitarthat a bírósági eljárás alá vont Ráduly Róbert és Antal Árpád mellett, és azt is, hogy függetlenként indította Soós Zoltánt Marosvásárhelyen. Reményét fejezte ki, hogy a Marosvásárhelyen alulmaradt magyar jelölt helyi vagy országos szinten folytatja közéleti szerepvállalását. Úgy vélte, Kereskényi Gábor személyében hozzáértő polgármestere lehet Szatmárnémetinek. A szövetség székelyudvarhelyi kudarcát annak tulajdonította, hogy a leköszönő RMDSZ-es polgármester, Bunta Levente és az RMDSZ új polgármesterjelöltje, Arros Orsolya nem elő-, hanem rendes választáson küzdött meg egymással. Örömhírként közölte, hogy a szláv kisebbségekkel való bántási összefogás meghozta az eredményét, és a szövetségnek sikerült visszakerülnie a temesvári tanácsba. Az RMDSZ elnöke az EMNP jelöltállításának tulajdonította, hogy a Temes megyei Óteleken a szövetség elveszítette a polgármesteri széket. Azt is megjegyezte: Marosvásárhelyen, Kolozsváron és Nagyváradon is erősebb lehetne a magyar képviselő, ha az EMNP nem indult volna.

Biró Zsolt: kapocs az MPP

A Magyar Polgári Párt (MPP) jelöltjei 15 polgármesteri tisztséget szereztek. Biró Zsolt pártelnök elmondta, a párt valamennyi polgármesterjelöltje más magyar jelöltekkel versenyezve győzedelmeskedett. Gyergyószentmiklóson és Tusnádfürdőn az RMDSZ támogatását is élvezte az MPP jelöltje, Székelyudvarhelyen és Szentegyházán pedig az Erdélyi Magyar Néppárttal (EMNP) koalícióban nyertek. „Ez is azt jelzi, hogy az MPP a kapocs szerepét tölti be az erdélyi magyar politikában” – jelentette ki a pártelnök. Közölte, Hargita megyében a már említett városokon túl Kápolnásfalun, Csíkcsicsóban, Gyergyóújfaluban, Kovászna megyében Gelencén, Zabolán és Málnáson, Maros megyében Makfalván, valamint Szatmár megyében Kaplonyban, Egriben, Csomaközön és Mezőteremen szerezte meg az MPP politikusa a polgármesteri széket. További három településen: Vargyason, Maroskeresztúron és Szilágynagyfaluban is az MPP támogatásával nyerte a választási versenyt egy-egy független polgármesterjelölt, és a polgári párt támogatása kellett ahhoz is, hogy a Máramaros megyei Hosszúmezőn az RMDSZ jelöltje győzzön. A Magyar Polgári Párt négy évvel ezelőtt hét településen szerezte meg a polgármesteri tisztséget. „Szép eredménynek tartjuk, hogy növekedni tudtunk. Az MPP ezúttal is bebizonyította, hogy helye van a romániai magyar politikában” – jelentette ki Biró Zsolt. Örvendetesnek tartotta, hogy a hivatalban levő polgármesterek valamennyien folytathatják a munkát. „Nem az esztelen versenyt szorgalmaztuk, hanem a közösség óhaját vettük figyelembe, és arra is tekintettel voltunk, hogy a magyar érdek sehol se sérüljön” – fogalmazott Biró Zsolt. A pártelnök azt is megemlítette: valamennyi olyan településen, ahol megnyerték a választásokat, az önkormányzati testületekben is MPP-s többség lesz. Hozzátette, hogy Székelyudvarhelyen és Szentegyházán – ahol az EMNP-vel közösen létrehozott választási koalíció jelöltje nyert – a koalíció szerezte meg a képviselői mandátumok többségét is, és a koalíción belül az MPP juttatott be több képviselőt a helyi tanácsba.

Szilágyi Zsolt: az EMNP megőrizte politikai súlyát

Az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) politikai súlyának megőrzéseként értékelte Szilágyi Zsolt pártelnök hétfői kolozsvári sajtótájékoztatóján azt, hogy az EMNP megközelítőleg annyi önkormányzati képviselői mandátumot szerzett a vasárnapi önkormányzati választásokon, mint négy évvel ezelőtt. Az EMNP négy évvel ezelőtt mintegy 230 helyi képviselői mandátumot szerzett, most pedig 210-220 képviselői mandátummal számol – írja az MTI. A párt vasárnap három polgármester megválasztásának örülhetett. Székelyudvarhelyen és Szentegyházán formailag a Magyar Polgári Párthoz (MPP) tartozik a polgármesterré választott politikus, de az EMNP és a MPP koalíciójának jelöltjeként indult. Az elnök közölte, hogy Gyergyószárhegyen függetlenként az EMNP jelenlegi Hargita megyei önkormányzati képviselője szerzett polgármesteri mandátumot. Szilágyi Zsolt megállapította: a vasárnapi választáson sem a román, sem a magyar választók nem

akarták „leváltani a korrupciót”. A pártelnök gratulált a választások valamennyi magyar nyertesének, és úgy vélte, szükség lesz a jövőben a magyar együttműködésre. Az EMNP elnöke több magyarázatot is adott arra, hogy miért nem sikerült a pártnak úgy megerősödni, ahogy négy évvel ezelőtt tervezte. A párt vezetői ugyanis 2012-ben azt mondták, hogy az akkori választásokat a felkészülés részének tekintik, és a 2016-os választásokon szeretnék erőt felmutatni. Elmondta: akkor még azzal számoltak, hogy az autonómia ügye iránt elkötelezett pártok – az EMNP és az MPP – összeadják erőiket, ez azonban az MPP ellenállása miatt nem történt meg. Azt is hozzátette, hogy a román állam segítséget nyújt az RMDSZ-nek politikai súlya megőrzéséhez. A szövetség évente 4,5 millió eurónak megfelelő támogatást kap a költségvetésből, amivel biztosítja a versenyelőnyét – mondta Szilágyi Zsolt. A politikus arra is figyelmeztetett, hogy a magyar pártok a szavazóik mintegy húsz százalékát veszítették el a négy évvel ezelőtti választások óta. „Ez olyan adat, amelynek változást kell kiváltania az erdélyi magyar politikában” – jelentette ki az EMNP elnöke.

Tisztújítást tartott az MKP

Tisztújító kongresszust tartott a Magyar Közösség Pártja Érsekújvárott, ahol a párt küldöttei országos elnököt, az OT-elnökét, szakmai alelnököket és az országos elnökség tagjait is megválasztották. A párt elnöki posztjára két jelölt volt, Menyhárt József és Óry Péter, Óry azonban az elnökválasztás előtt visszalépett a jelöléstől, így a küldöttek Menyhárt Józsefről szavaztak, akit elsőprő többséggel meg is választottak a magyar párt elnökévé. Az új elnök elsősorban megköszönte mindenkinek az elvégzett munkát és azt a bizalmat, amit a küldöttektől kapott. „Ez férfimunka volt” – idézte Vörösmarty Mihályt Menyhárt József, s úgy fogalmazott, „ehhez a férfimunkához kérnék tőletek olyan embereket, akik dolgozni akarnak, és ez azért lehet, mert egy vagyok közületek”. Az MKP új elnöke megköszönte Berényi Józsefnek a munkáját, mint mondta, azt, „hogy harcoltál értünk”. Egyúttal azt mondta, mindkét elődjére, Csáky Pálra és Berényi Józsefre, akik tettek a magyarságért, mindvégig elnökként fog tekinteni. Óry Péter - akit a párt második legfontosabb posztjára, az Országos Tanács (OT) élére is jelöltek - a pártelnöki jelölésről való lemondását a személyes vetélkedés elkerülésének fontosságával indokolta. „Azt gondolom, hogy a mai nap tőlem is megkövetel egy dolgot, mégpedig azt, hogy egyetlen apró porszeme se maradjon az MKP életében az egymással való vetélkedés rossz hatásának” - fogalmazott Óry Péter. Az elnökválasztás után a küldöttek az Országos Tanács elnökét választották meg. Erre a posztra két jelölt volt, Óry mellett Forró Krisztián, a párt galántai járási elnöke vállalta a megméretetést, ám alulmaradt, Óry Pétert 135 szavazattal választották meg, így a párt második legfontosabb posztját ő tölti be az elkövetkezőkben. A tisztújító kongresszuson a küldöttek megválasztották a párt új alelnökeit is. A gazdasági alelnök - ahogy eddig is - Farkas Iván lesz, a mezőgazdasági és

környezetvédelmi alelnök Varga Péter lett. Az önkormányzati és közigazgatási alelnök Kőrössi Ildikó lett, kihívója nem volt, mert a korábbi másik jelölt Óry Péter volt, ő azonban értelemszerűen már nem indult ezért a posztért. Megőrizte alelnöki pozícióját Németh Gabriella, hiszen korábban is ő felelt az egészségügyért, a szociális kérdésekért és a családpolitikáért. Az oktatásügyi alelnöki posztra a küldöttek Kiss Beátát támogatták a legnagyobb számban. Menyhárt József egyébként egyik alelnök személyét illetően sem kérte a küldöttek támogatását, ezzel a lehetőséggel mindössze az Országos Tanács elnöki posztja kapcsán élt, az esetben Óry Péter támogatását kérte a küldöttektől. Módosították az alapszabályt is, azzal a szándékkal, hogy könnyebb legyen a jövőben a szabályzat módosítása, így azt háromötödös többséggel már az Országos Tanács is megteheti. Aktív és felelős politikálást ígért röviddel megválasztása után az új elnök. Mint mondta, nem változik a párt programja és irányultsága, továbbra is az etnikai alapú politikálást tartják prioritásnak. Emellett a folytonosság megtartását is fontosnak tartotta hangsúlyozni. „A kommunikáció nyitottabbá válik” - fogalmazott Menyhárt, hozzátéve, hogy az új vezetés, az új elnökség és az új alelnökök új lendületet adhatnak a pártnak.

A Magyar Közösség Pártjának kongresszusán részt vett és a magyar kormány nevében rövid köszöntőt mondott Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, aki megerősítette a kormány korábbi álláspontját: továbbra is az MKP-t tartják a felvidéki magyarok politikai képviselőnek. A miniszterelnök-helyettes Magyarország kormánya nevében „a magyar pártként” üdvözölte a jelenlévőket, ami a kongresszusi küldöttek körében nagy tetszést váltott ki. Semjén úgy fogalmazott: az MKP olyan parlamenti választáson van túl, amelyen nem sikerült ugyan ismét parlamenti párttá lennie. De nagyon komoly eredményt ért el, mert megmutatkozott, hogy a magyarok lakta részeken a magyar választók többsége az MKP-t támogatja, amely mögött nagyon jelentős erő és érték van. „A magyar kormány egy jótányit sem tágít attól, hogy a szlovákiai magyarság politikai kifejeződéseként tekint a Magyar Közösség Pártjára” – tette hozzá. „A politikai cél az, hogy az MKP parlamenti párttá váljon, de látni kell azt is, hogy az MKP regionális pártként is hatalmas és nagy erős értéket képvisel” – jelentette ki Semjén Zsolt.

Ismét államtitkári szinten venne részt a szerb kormányban a Vajdasági Magyar Szövetség

Az utóbbi két évhez hasonlóan a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) nem miniszteri, hanem államtitkári szinten szeretne részt venni a kormányban - hangsúlyozta Pásztor István, a VMSZ elnöke a magyar sajtónak adott szerdai belgrádi nyilatkozatában. A politikus Aleksandar Vučićyal, a választásokat megnyerő Szerb Haladó Párt (SNS) elnökével találkozott Belgrádban, hogy a kormánykoalíció lehetőségéről, valamint a kormányprogramról tárgyaljon. Aleksandar Vučić az április 24-i előre hozott parlamenti választásokat követően többször is kijelentette, nem tudja még, hogy a SNS mely pártokkal

lép koalícióra, de az biztos, hogy a VMSZ a kormány része lesz. Szerdán - Pásztor István magyarázata szerint - ezt a korábbi elvi megállapodást erősítették meg, azaz hogy a VMSZ és a SNS országos, tartományi és önkormányzati szinten is együttműködik. Emellett tárgyaltak a leendő miniszterelnök tervezett kormányprogramjáról, amely teljes mértékben elfogadható a magyar párt számára - tette hozzá a VMSZ elnöke. A VMSZ-nek az előző mandátumban előbb hat, majd öt képviselője, valamint öt államtitkára volt. A mintegy 250 ezres vajdasági magyarságot a következő négy évben négyen képviselik a belgrádi parlamentben. A szerdai pártelnöki találkozón a VMSZ elnöke válaszolt, hogy mely minisztériumok államtitkári pozíciói érdekelnék a vajdasági magyar pártot. Mint mondta: az infrastruktúra fejlesztése, a mezőgazdaság, az egészségügy és az oktatásügy területén szeretne szerepet vállalni a vajdasági magyar párt. Egyelőre nem lehet tudni, hogy a vajdasági tartományi kormányban, valamint az önkormányzatokban hogyan alakulnak a koalíciók. A kormányalakításra felkért Aleksandar Vučić kedden kezdte meg a koalíciós tárgyalásokat, előbb a szerb pártok képviselőivel, majd a nemzeti kisebbségek pártjainak vezetőivel egyeztetett.

Tomislav Nikolić: Jó, ha a nemzeti kisebbségek a hatalom részét képezik

Jó lenne, ha a nemzeti kisebbségek képviselői a hatalom részévé válnának, jelentette ki csütörtökön Újvidéken Tomislav Nikolić szerbiai államfő. Szerinte ez fontos lenne az állam számára, mert tovább fokozná a stabilitást. Nikolić elmondta: közölte az új szerbiai kormány megalakításával megbízott Aleksandar Vučićyal, hogy egyes nemzeti kisebbségek képviselői jelezték, készek a kormányzó hatalom részévé válni. „Csak ennyit mondtam ezzel kapcsolatban a kormányalakítónak” – jegyezte meg az államfő az újságíróknak adott nyilatkozatában, illetve hozzátette: a kormányösszetétellel kapcsolatos döntést a kormányalakító hozza meg, és vállalja is érte a felelősséget. Az államfő várakozásai szerint az új kormány jobban működik majd, mint az eddigi.

A kormány a kárpátaljai magyarság gazdaságfejlesztését támogatja

A kárpátaljai magyarság gazdasági megerősítését célzó, közel 30 milliárd forintos gazdaságfejlesztési támogatási program idei beindításáról írt alá együttműködési megállapodást Magyar Levente, a Külgazdasági és Külügyminisztérium gazdaságdiplomáciáért felelős államtitkára és Brenzovics László, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnöke, az ukrán parlament képviselője csütörtökön Beregszászon. „Mindenki láthatja, milyen mély folyamatok játszódnak Magyarországon, kiterjedve a Kárpát-medence egészére, ami pozitív és biztató jövőképet rajzol

ki. Ugyanakkor tudatában kell lennünk, hogy ennek a felívelésnek nem minden nemzetrész egyformán részese: Kárpátaljával – mint az elmúlt generációk során oly sokszor – most is mostohán bánik a történelem, ezért nagyon sok nehézséggel, kihívással kell megküzdeniük azoknak, akik magyarként akarnak megmaradni, boldogulni a szülőföldjükön. De ez a sors az évtizedek alatt a Kárpát-medence legéletrevalóbb, legszívósabb, lelki erényekben talán leggazdagabb közösségét teremtette meg” – jelentette ki az államtitkár. Magyar Levente hozzátette: a kárpátaljai magyarság megmaradásának fontos feltétele, hogy a munkakészség mellett meglegyenek a megfelelő munkaeszközei is. E felismerésből fakad a magyar kormány azon döntése, hogy minden korábbinál jelentősebb gazdaságfejlesztési programot indít Kárpátalján, hogy támogatáshoz, hitellehetőséghez juttassa azokat a gazdákat, vállalkozókat, vállalatokat, akik és amelyek biztosítják a gazdasági alapokat ennek a nemzetrésznek a megmaradásához. Megjegyezte, soha ennyi pénz nem érkezett Kárpátaljára, és soha ekkora felelősség nem hárult azokra, akik a támogatási program végrehajtásáért felelnek. Hozzátette: néhány héten belül kiírják azokat a pályázatokat, amelyek milliárdos nagyságrendű támogatásokat helyeznek ki vállalkozókhöz. Brenzovics László kijelentette: a program beindításával a magyar kormány ismét tanújelét adta annak, hogy nem engedi el a kárpátaljai magyarság kezét a mostani rendkívül nehéz helyzetben, és támogatja abban, hogy a közösség meg tudjon maradni szülőföldjén. Ezt egy soha nem látott mértékű gazdaságfejlesztési programmal teszi, amelynek a lebonyolításával a KMKSZ-t bízta meg – mondta. Hozzáfűzte, ez a támogatás az egész kárpátaljai magyarságnak szól, s a magyar kormány, a magyar társadalom bízik abban, hogy képesek egy ilyen program megvalósítására, és a kárpátaljai magyarságba érdemes befektetni, mert meg tud maradni közösségként a szülőföldjén. A KMKSZ elnöke elmondta, hogy a támogatás megfelelő fogadására tervet dolgoztak ki és alapítványt hoztak létre, amelyek az 1890-es években a sikeres “hegyvidéki akciót” elindító Egán Ede nevét viselik. A program lebonyolításába a KMKSZ bevonta a történelmi egyházakat és a társadalmi szervezeteket. Hangsúlyozta, a gazdaságfejlesztési támogatás elsősorban reményt ad a kárpátaljai magyarságnak helyzete javításához.

